

Jaarverslaggeving 2017

Stichting Bardo Hoofddorp

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

Inhoud

	Pagina
1. Bestuursverslag	2
2. Balans per 31 december 2017	6
3. Resultatenrekening over 2017	7
4. Kasstroomoverzicht over 2017	8
5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	9
5.1 Algemeen	9
5.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	10
5.3 Grondslagen voor resultaatbepaling	11
5.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht	12
5.5 Toelichting op de balans per 31 december 2017	13
5.6 Toelichting op de resultatenrekening over 2017	15
5.7 Overige toelichtingen	18
6. Overige gegevens	19
6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	19
Colofon	24

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

CROP	registeraccountants
	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Paraaf: <i>Du</i>	
Datum:	31 mei 2018

1. Bestuursverslag

Voorwoord

Landelijk krijgt de palliatieve zorg in 2017 volop aandacht. De Nederlandse Zorgautoriteit heeft met haar rapport 'Palliatieve Zorg op maat' de knelpunten en de verbeteringen in de financiering in beeld gebracht. De Associatie Hospicezorg Nederland pleit voor eigenstandige financiering en daarmee een versimpeling van de nu gefragmentariseerde bekostiging. In oktober 2017 is het richtinggevende kwaliteitskader palliatieve zorg door IKNL gelanceerd en breed omarmd door partijen.

Binnen Bardo is in 2017 verder gebouwd aan de dienstverlening. Bij Bardo's Ondersteuning thuis wordt via 't Trefpunt meer en meer maatwerk dienstverlening geïnitieerd en ontwikkeld. Heel gericht wordt vanuit de behoefte en vraag in klein verband invulling gegeven aan nieuwe vormen van psychosociale begeleiding.

Het scholingsprogramma voor professionals is in 2017 goed gewaardeerd en kostendekkend georganiseerd. Hoogtepunt vormde het symposium in mei 'Over palliatie gesproken, met een mond vol tanden naar bezielde contact' met aansprekende sprekers.

In het hospice zet de beweging zich voort van meer complexe zorgvragen en korte opnamen. De waardering voor de zorg is in 2017 gestegen tot een 9,2 (bron: www.Palliatief.Qualiview.nl)

Halverwege het jaar vond de driejaarlijkse audit in het kader van het landelijke keurmerk Palliatieve Zorg plaats. Dit zogenaamde PREZO keurmerk (PREstaties in de ZOrg) is het vernieuwde keurmerk dat is ontwikkeld door de Associatie Hospicezorg in nauwe samenwerking met kwaliteitsinstituut Perspekt. Parallel aan de ontwikkeling van het kwaliteitsmanagement en de veranderingen in de zorg in algemene zin, ligt het accent (in tegenstelling tot het eerdere Keurmerk Palliatieve Zorg) op waarde creatie voor de zorgvrager door de zorgprofessional of vrijwilliger.

Voor de organisatie Bardo staat in 2017 de transitie van de binnenwereld centraal en is volop beweging en verandering merkbaar. Hoe doen we de dingen? Hoe kunnen de verschillende teams zo zelfstandig mogelijk met elkaar werken aan het bereiken van de doelstellingen? Een verandering die nodig is om de uitdagingen met voortvarendheid, vanuit eigen kracht en deskundigheid het hoofd te kunnen bieden.

Algemene informatie

Statutaire naam: Stichting Bardo

Vestigingsplaats: Hoofddorp

Stichting Bardo heeft tot doel het verlenen en ontwikkelen van palliatieve zorg waaronder het exploiteren van een huis voor palliatieve zorg, alsmede het ontwikkelen en uitdragen van palliatieve kennis en kunde door onder andere het voorlichten en (doen) opleiden van zorgprofessionals, mantelzorgers en het algemeen publiek.

Bestuur/directie en Raad van Toezicht

De stichting wordt vertegenwoordigd door directeur-bestuurder M. Sonneveld. Zij is voor onbepaalde tijd benoemd in deze functie door de Raad van Toezicht.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de activiteiten van de stichting.

De Raad van Toezicht van Stichting Bardo bestaat uit vijf onbezoldigde leden, te weten:
Dhr. R Steenbeek (voorzitter)
Dhr. S. Hartman
Dhr. A. Beeker
Dhr. M. Witte
Mw. I. Windmeijer

De Raad van Toezicht keurt op voorstel van de directeur-bestuurder de begroting, jaarrekening en het inhoudelijke jaarplan goed, tevens houdt deze toezicht op het door de directie gevoerde beleid. De Raad van Toezicht heeft in 2017 vijf keer vergaderd in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. De vergadering in maart betrof een extra vergadering die in het teken stond van de transitie, werken volgens het Rijnlants model en de nieuwe zorg brede 'governance code'.

Activiteiten en financiële positie

In 2017 zijn 114 mensen opgenomen in Bardo Hospice. Gedurende het jaar zijn doorgaans gemiddeld 7,5 van de 10 kamers bezet geweest. In het tweede kwartaal was de bezetting minder, waardoor gemiddeld over het hele jaar de bezettingsgraad uitkwam op 71% (2016: 76%). De verblijfsduur was zeer wisselend gedurende het gehele jaar, maar is uiteindelijk gemiddeld uitgekomen op 25 dagen. Door de consultants palliatieve zorg en de inzet van vrijwilligers zijn 133 mensen in de thuissituatie ondersteund en begeleid.

De bedrijfsinkomsten zijn 5% gestegen ten opzichte van 2016, terwijl de bedrijfslasten zijn toegenomen met 11%. Het jaar is afgesloten met een positief saldo van € 687. De totale opbrengst van de zorgcontractering via Amstelring bedroeg € 1.597.000, dit betreft 76% van de totale inkomsten. De personeelslasten vormen de grootste kostenpost met € 1.663.000 (79% van de totale lasten). Het positieve saldo is met name ontstaan door hogere externe inhuur van personeel (+72% ten opzichte van 2016). Deze verhoging is te verklaren door tijdelijke inhuur als gevolg van ziekte, tijdelijke inhuur ter overbrugging van uit dienst getreden medewerkers en de inhuur van de transitie manager. In het eigen vermogen op de balans heeft een correctie plaatsgevonden met betrekking tot de registratie van de opgebouwde verlofrechten en zogenaamde 'meer' uren van het personeel tot en met 2016 ter waarde van € 72.000.

Het interne veranderingsproces is begeleid en gestimuleerd door een tijdelijk aangetrokken transitie manager en een teamcoach. Na een brede inventarisatieronde van de ervaren knelpunten onder beroepskrachten en vrijwilligers is gedurende het jaar gestaag gewerkt aan de verbeteringen. In het oog springende resultaten zijn de verbetering van de dagelijkse afstemming (oa introductie 'dagcoördinator'), het onderling feedback geven, de introductie van andere manieren om met elkaar te communiceren (zeepkistsessies) als aanvulling op de reguliere communicatie en overleggen en het zelf roosteren door het verpleegkundig team. Midden in de hectiek van de veranderingen heeft de driejaarlijkse PREZO audit plaats gevonden. De teamleden hebben aan de hand van de zeven domeinen in kleine groepjes de audit zelf voorbereid. Met creativiteit en originaliteit is hier invulling aan gegeven, met als resultaat dat in juni het PREZO keurmerk Hospicezorg is behaald.

De beweging zat in 2017 ook in het personeelsbestand. Vijf medewerkers hebben hun dienstverband opgezegd en hebben elders hun loopbaan voortgezet. Bij de vrijwilligers zijn 22 mensen gestopt om diverse redenen. In de loop van 2017 zijn vijf nieuwe medewerkers en achttien nieuwe vrijwilligers aangetrokken. Het ziekteverzuim (met name binnen het verpleegkundig team) was relatief hoog met 9,4%.

Eind 2017 bedroeg het aantal vrijwilligers dat actief is voor Bardo is 155. Het beroepskrachtenteam bestond gemiddeld uit 19,5 fte, hetgeen neerkomt op 29 personen.

		registeraccountants
Stichting Bardo, Hoofddorp	Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
	Datum:	31 mei 2018

Voornaamste risico's en onzekerheden

In het begin en aan het eind van 2017 is het risicoprofiel van Bardo bijgesteld en voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De systematische inventarisatie van de risico's op het gebied van ethiek en integriteit, cliëntbelang, financiën, marktpositie, juridisch vlak, personeel, ICT en politiek is geüpdatet en tevens beter presentabel gemaakt. De inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet en de impact daarvan zijn opnieuw gewogen.

In algemene zin kan gesteld worden dat de risicobereidheid van Bardo overwegend risicomijdend is. De Stichting heeft geen winstoogmerk. De financiële middelen die Bardo zijn toe- vertrouwd, worden alleen besteed aan de doelstellingen. Bardo is lerend ten aanzien van het consequent managen van de risico's en in het vinden van de optimale balans tussen innovatie en voorzichtigheid.

Op de belangrijkste risico's zijn beheersmaatregelen ingezet om de kans op en impact van het risico te verkleinen. Deze risico's hangen samen met de relatief geringe omvang van de organisatie en de kwetsbaarheid van een eenhoofdige bestuur en de samenwerking met een grote zorgpartner. Een aantal risico's is in de loop van 2017 uit de inventarisatie verdwenen door adequate beheersing. Een voorbeeld daarvan is het afschaffen van 'cash' betalingsverkeer binnen Bardo. Een nieuw risico met potentieel grote impact vormt het niet voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die gehandhaafd zal worden vanaf mei 2018. Met de hulp van een externe deskundige is begin 2018 een zogenaamde Privacy Risk Assessment ingepland. De inventarisatie en de tijdsdruk ten aanzien van tijdige implementatie van de noodzakelijke verbetermaatregelen maakt het netto risico middelgroot.

Wat gaat 2018 brengen?

Bardo zal in 2018 de ingeslagen weg met betrekking tot de uitbreiding en optimalisatie van de dienstverlening en het interne transitietraject gestaag voortzetten. Flexibel en snel inspringen op de (veranderende) zorg- en ondersteuningsvraag, optimale inzet van ieders talent en verder bouwen aan de stevige borging voor de toekomst zijn de uitdagingen waar het Bardo team zich voor ziet staan. Dit vraagt een nieuwsgierige, reflecterende en lerende houding. De gemaakte stappen en resultaten van 2017 hebben hier een stevige basis voor gelegd.

Samen met de Stichting Vrienden van Hospice Bardo zal een onderzoekstraject in gang worden gezet met de centrale vraag 'wat is nodig voor een duurzame toekomst van Bardo en hoe kan de Stichting Vrienden van Bardo hier aan bijdragen?'.

Tot slot kan met gepaste trots teruggekeken worden op het afgelopen jaar. Bardo is van betekenis voor een ieder die te maken heeft met de laatste levensfase. Of het nu gaat om ondersteuning & begeleiding, opname in het hospice of voorlichting en educatie. Mensen in de meest kwetsbare fase van hun leven geven hun vertrouwen aan de medewerkers en vrijwilligers van Bardo, die dagelijks in het directe contact of in de ondersteuning met betrokkenheid en toewijding bieden wat nodig is. Met name voor hen wil ik graag afsluitend mijn waardering en respect uitspreken.

Marion Sonneveld

	registeraccountants
Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

Jaarrekening

CROP	registeraccountants
Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

2. Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u> €	<u>31-dec-16</u> €
ACTIVA			
Vlottende activa			
Debiteuren en overige vorderingen	1	35.838	163.332
Liquide middelen	2	600.678	427.211
Totaal vlottende activa		<u>636.516</u>	<u>590.543</u>
Totaal activa		<u><u>636.516</u></u>	<u><u>590.543</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u> €	<u>31-dec-16</u> €
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	3	438.180	437.493
Totaal eigen vermogen		<u>438.180</u>	<u>437.493</u>
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	4	198.336	153.050
Totaal kortlopende schulden		<u>198.336</u>	<u>153.050</u>
Totaal passiva		<u><u>636.516</u></u>	<u><u>590.543</u></u>

CROP	registeraccountants
Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

3. Resultatenrekening over 2017

RESULTATENREKENING

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	1.736.090	1.674.144
Subsidies	192.271	146.597
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties	111.038	113.535
Overige bedrijfsopbrengsten	70.713	77.401
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>2.110.112</u>	<u>2.011.677</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	1.663.504	1.547.653
Overige bedrijfskosten	445.661	360.890
Som der bedrijfslasten	<u>2.109.165</u>	<u>1.908.543</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	947	103.134
Financiële baten en lasten	260-	325
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>687</u></u>	<u><u>103.459</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging (+) / Onttrekking (-):		
Algemene reserve	687	103.459
	<u><u>687</u></u>	<u><u>103.459</u></u>

CROP	registeraccountants
Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

4. Kasstroomoverzicht over 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		947	103.134
Veranderingen in werkkapitaal:			
- vorderingen	1	127.494	-125.219
- kortlopende schulden	4	45.286	-178.526
		<u>172.780</u>	<u>-303.745</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		173.727	-200.611
Ontvangen interest		<u>-260</u>	<u>325</u>
		<u>-260</u>	<u>325</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		173.467	-200.286
Mutatie geldmiddelen		<u>173.467</u>	<u>-200.286</u>
Stand geldmiddelen per 01 januari		427.211	627.497
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>600.678</u>	<u>427.211</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>173.467</u>	<u>-200.286</u>

CROP	registeraccountants
Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

5.1 Algemeen

Algemene gegevens

Stichting Bardo is statutair (en feitelijk) gevestigd te Hoofddorp, op het adres Burgemeester Jansoniushof 11 en is geregistreerd onder KvK nummer 61278963.

De belangrijkste activiteiten zijn het verlenen en ontwikkelen van palliatieve zorg in de ruimste zin van het woord waaronder het exploiteren van een huis (of huizen) voor palliatieve zorg, alsmede het ontwikkelen en uitdragen van palliatieve kennis en kunde door onder andere het voorlichten en (doen) opleiden van zorgprofessionals, mantelzorgers en het algemeen publiek.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017 dat is geëindigd op 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake jaarverslaggeving voor zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Door fouten zijn de vergelijkende cijfers voor 2016 aangepast als ware de fout in dat jaar niet gemaakt.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>DU</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

5.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd worden aan dit boekjaar toegerekend voor zover dit geen fundamentele of materiële fouten betreft. Fundamentele of materiële fouten worden retrospectief verwerkt.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden van Stichting Amstelring groep verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest en bankkosten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat zal worden voldaan aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte

CROP

registeraccountants

Paraaf:

DU

GEWAARMERKT VOOR
IDENTIFICATIEDOELEINDEN

Datum: 31 mei 2018

kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

5.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

CROP	registeraccountants
Paraaf: 	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

5.5 Toelichting op de balans per 31 december 2017

1. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Debiteuren	8.703	11.615
Overige vorderingen:		
Te vorderen Stichting Amstelring groep	-	109.195
Te vorderen Stichting Vrienden Hospice Bardo	-	2.398
Overige overlopende activ	27.135	40.124
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>35.838</u>	<u>163.332</u>

Alle debiteuren en overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

2. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	599.841	425.988
Kas	837	1.223
Totaal liquide middelen	<u>600.678</u>	<u>427.211</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

3. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

<i>Algemene reserve</i>	2017	2016
	€	€
Saldo per 1 januari	509.734	334.034
Correctie i.v.m. fouterstel	72.241-	-
Resultaatbestemming	687	103.459
Saldo per 31 december	<u>438.180</u>	<u>437.493</u>

In 2017 is geconstateerd dat in voorgaande jaren opgebouwde verlofrechten en niet betaalde 'meer' uren ten onrechte niet in het resultaat van betreffende jaren is opgenomen. Het betreft hier een materiële fout welke middels correctie i.v.m. fouterstel wordt weergegeven.

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

4. Kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	31.252	28.355
Overige schulden:		
Te betalen Stichting Amstelring groep	8.761	-
Te betalen Stichting Vrienden Hospice Bardo	175	-
Opgebouwde verlofrechten	64.208	54.737
Overige overlopende passiva	93.940	69.958
Totaal kortlopende schulden	<u>198.336</u>	<u>153.050</u>

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De jaarlijkse huurverplichtingen bedragen ongeveer € 136.000. De huurovereenkomst loopt tot 31 december 2021.

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

5.6 Toelichting op de resultatenrekening over 2017Zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Zorgcontractering (Onderaanneming)	1.596.935	1.548.908
Artsenbesteding	139.155	125.236
	<u>1.736.090</u>	<u>1.674.144</u>

Zorgcontractering bestaat uit de volgende onderdelen:

Persoonlijke verzorging	1.373.621	1.275.085
Verpleging	166.077	223.054
Casemanagement	57.237	50.769
	<u>1.596.935</u>	<u>1.548.908</u>

Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	192.271	146.597
	<u>192.271</u>	<u>146.597</u>

Niet-gebudgetteerde zorgprestaties*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Eigen bijdragen en betalingen cliënten	111.038	113.535
	<u>111.038</u>	<u>113.535</u>

Voor het verblijf in Bardo hospice wordt een eigen bijdrage in rekening gebracht van € 40,00 per dag.

Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten Leerhuis	5.610	17.742
Vergoeding voor uitgeleend personeel	57.819	57.830
Bijdrage Stichting Vrienden Hospice Bardo	4.500	-
Overige opbrengsten	2.784	1.829
	<u>70.713</u>	<u>77.401</u>

Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Personeel in loondienst bij Amstelring		
Lonen en salarissen	1.279.482	1.304.982
Andere personeelskosten	<u>70.157</u>	<u>60.274</u>
Subtotaal	1.349.639	1.365.256
Personeel niet in loondienst	<u>313.865</u>	<u>182.397</u>
Totaal personeelskosten	<u><u>1.663.504</u></u>	<u><u>1.547.653</u></u>

De Stichting heeft geen personeelsleden in dienst. Er waren gedurende 2017 gemiddeld 19,5 personeelsleden op basis van fulltime eenheden gedetacheerd (2016: 20 fte).

Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	62.692	42.072
Algemene kosten	162.593	94.496
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	7.133	9.096
Onderhoud en energiekosten:		
Onderhoud	50.092	54.411
Energiekosten	<u>28.383</u>	<u>27.176</u>
Subtotaal	78.475	81.587
Huur	134.768	133.639
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>445.661</u></u>	<u><u>360.890</u></u>

Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Renteopbrengsten	26	502
Bankkosten	<u>286-</u>	<u>177-</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>260-</u></u>	<u><u>325</u></u>

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

Bezoldiging directeur bestuurder

De bezoldiging van de directeur bestuurder is als volgt:

Functionaris	M. Sonneveld	
Funcienaam	Directeur/Bestuurder	
In dienst vanaf	1 februari 2010	
Deeltijdfactor	100%	
	2017	2016
	€	€
Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, einde- jaarsuitkering en andere vaste toelagen)	90.707	87.345
Winstdelingen en bonusbetalingen	-	-
Totaal beloning	90.707	87.345
Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	-	-
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaal- baar op termijn	9.018	8.672
Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband	-	-
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	<u>99.725</u>	<u>96.017</u>

De leden van de Raad van Toezicht voeren hun werkzaamheden onbezoldigd uit.

Honoraria accountant

<i>De honoraria van de accountant zijn als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Controle van de jaarrekening 2015	-	2.360
Controle van de jaarrekening 2016	3.630	7.260
Controle van de jaarrekening 2017	12.100	-
Niet-controlediensten	-	1.694
Totaal honoraria accountant	<u>15.730</u>	<u>11.314</u>

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

5.7 Overige toelichtingen

Resultaatbestemming

De bestuurder stelt voor om het resultaat over het boekjaar 2017 ten gunste te brengen van de Algemene reserve. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere c.q. afwijkende gebeurtenissen na balansdatum

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De directeur/bestuurder van Stichting Bardo heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld te Hoofddorp, d.d 11 april 2018.

De Raad van Toezicht van Stichting Bardo heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de Raad van Toezicht vergadering van 14 mei 2018

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

Directeur/Bestuurder

M. Sonneveld

Raad van Toezicht

R. Steenbeek

A. Beeker

S.A. Hartman

I.M.C. Windmeijer

M.F. Witte

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

6. Overige gegevens

6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Bardo te Hoofddorp

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Bardo te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bardo op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 655 Zorginstellingen en Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de winst- en verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bardo zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 655 Zorginstellingen en Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 655 Zorginstellingen, Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 655 Zorginstellingen en Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 655 Zorginstellingen en Titel 9 Boek 2 BW.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 31 mei 2018

CROP registeraccountants

W.g.

Drs. D. Davelaar- Kemp RA

Colofon

Dit jaarverslag is gemaakt door Stichting Bardo.

Postadres

Postbus
2130 AB Hoofddorp

Bezoekadres

Burgemeester Jansoniushof 11 2131 BM Hoofddorp

Telefoon: +31 (0)20 333 4700 Fax:
+31 (0)20 333 4701

E-mail: info@hospicebardo.nl Internet:
www.hospicebardo.nl

Reproductie van (gedeelte van) de inhoud van dit jaarverslag is alleen toegestaan indien schriftelijke toestemming is verkregen.

CROP	registeraccountants
Paraaf: <i>Du</i>	GEWAARMERKT VOOR IDENTIFICATIEDOELEINDEN
Datum:	31 mei 2018